Súd:	Okresný súd Martin
Spisová značka:	15C/81/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5723202511
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Miriam Štillová
ECLI:	ECLI:SK:OSMT:2025:5723202511.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudkyňou JUDr. Miriam Štillovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, XXX XX, zastúpený AK JUDr. Ing. Martina Kiseľová,, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 94/11, 036 01, Martin, IČO:
56 699 565, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 811 02, Bratislava, IČO: 00 166 481, v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a rozhodnutím o väzbe, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 2.847,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2.847,- € od 20.05.2023 do zaplatenia, náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- € a príslušenstvo pohľadávky vo výške 439,27 €, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku uplatneného nároku sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalovaný m á nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 46 %. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.08.2023 domáhal náhrady škody vo výške 4.766,44 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.766,44 € od 20.05.2023 do zaplatenia, náhrady nemajetkovej ujmy v sume 14.500 € a príslušenstva pohľadávky vo výške 439,27 € ako aj náhrady trov konania a to z dôvodu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci. Poukázal na to, že na základe zápisnice o trestnom oznámení spísanej dňa 03.04.2022 E. B., nar. XX.XX.XXXX, zápisnice o trestnom oznámení spísanej dňa 03.04.2022 E. F., nar. XX.XX.XXXX a zápisnice o trestnom oznámení spísanej dňa 03.04.2022 A. C., nar. XX.XX.XXXX, bolo vydané dňa 04.04.2022 Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Martine, odbor kriminálnej polície uznesením o začatí trestného stíhania a súčasne bolo aj vznesené obvinenie voči žalobcovi v bode 1. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a v bode 2. za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zákona. Trestné konanie bolo vedené na OR PZ Martin pod ČVS: ORP-211/2-VYS-MT-2022. Voči uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 06.04.2022 voči obom skutkom žalobca podal sťažnosť. Uznesením Okresnej prokuratúry Martin dňa 18.05.2022 sp. zn. 1Pv/167/22/5506-13 bola táto sťažnosť zamietnutá ako nedôvodnú Po vznesení obvinenia v priebehu zadržania žalobcu bol zo strany prokurátora Okresnej prokuratúry Martin podaný návrh na vzatie do väzby zo dňa 05.04.2022. Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Martin uznesením sp. zn. 4Tp/34/2022 zo dňa 07.04.2022 zobral žalobcu do väzby.

Aj vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania a výsluchy svedkov, ktoré boli vykonané v prípravnom konaní, obhajkyňa žalobcu podala dňa 01.06.2022 návrh na jeho prepustenie z väzby na Okresnú prokuratúru a zároveň v rámci preštudovania vyšetrovacieho spisu dňa 02.06.2022 v ÚVV a ÚVTOS Žilina bolo zo strany obhajoby navrhnuté, aby bolo trestné stíhanie pre zločin vydierania a pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby zastavené, pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Návrhu na prepustenie z väzby prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin stanoviskom zo dňa 16.06.2022 sp .zn. 1Pv/167/2022/5506-21 nevyhovela. Okresný súd Martin vykonal výsluch obvineného k rozhodnutiu o väzbe s tým, že uznesením zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 4Tp/34/2022 sudkyňa pre prípravné konanie rozhodla, že prepúšťa obvineného A. B. z väzby na slobodu a jeho väzbu nahrádza písomným sľubom, že povedie riadny život a uložením dohľadu probačného a mediačného úradníka nad ním ako náhradu za jeho väzbu a to až do doby právoplatného skončenia trestného konania. Uznesením Okresnej prokuratúry Martin sp. zn. 1Pv/167/22/5506-35 zo dňa 17.09.2022 prokurátorka Okresnej prokuratúry rozhodla o postúpení veci trestného stíhania obvineného A. B., ktorý bol trestne stíhaný pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, Okresnému úradu Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide u skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.09.2022. Uznesením Okresnej prokuratúry Martin sp .zn. 1Pv/167/22/5506-34 zo dňa 17.09.2022 prokurátorka Okresnej prokuratúry rozhodla o postúpení veci trestného stíhania obvineného A. B., ktorý bol trestne stíhaný pre zločin vydierania, Okresnému úradu Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy, nakoľko výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.09.2022. Vzhľadom na právoplatné rozhodnutia Okresnej prokuratúry zo dňa 17.09.2022 je zrejmé, že obvinenia pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby a pre zločin vydierania boli vznesené voči žalobcovi nezákonne a nedôvodne.

V ďalšom žalobca poukázal na to, že v čase, keď mu boli vznesené obvinenia, tak pracoval ako kurič pre Obec Sklené v materskej škole. Pri plnom fonde pracovného času bola jeho mzda vo výške 646 € mesačne, za obdobie od 03.04.2022 do 30.06.2022, keď bol vo väzbe, by bol dosiahol príjem vo výške 1.907,24 € v hrubom. V dôsledku vzatia do väzby žalobca prišiel o prácu, nakoľko pracovný pomer s ním Obec Sklené ako zamestnávateľ ukončil dňom 29.04.2022 s tým, že počas mesiaca apríl mu starostka obce evidovala čerpanie všetkej zostávajúcej dovolenky počas trvania väzby. Žalobca žije v malej obci Sklené, kde každý pozná každého a chýr o tom, že bol vzatý do väzby, sa obcou rýchlo šíril. Medzi ľuďmi kolovali rôzne správy o tom, pre aké konanie bol žalobca vo väzbe. o čom sa vyjadrovali aj jednotliví svedkovia pred ich výsluchmi v prípravnom konaní. Tým došlo k zásahu do žalobcovho práva na súkromie, rodinný život a pokrivenie jeho povesti u spoluobčanov. Rodičia detí chodiacich do materskej školy sa po jeho prepustení z väzby na neho skúmavo pozerali, prestal vyhľadávať spoločnosť, izoloval sa v domácom prostredí, aby nemusel čeliť pohľadom ostatných obyvateľov obce. Vplyvom väzby sa žalobcovi zhoršilo zdravie a po prepustení z väzby dňa 30.06.2022 si musel dňa 05.07.2022 do domácnosti privolať rýchlu zdravotnú pomoc, ktorou bo prevezený do Univerzitnej nemocnice Martin, kde sa musel podrobiť zákroku v brušnej dutine. Príčinou tohto zhoršenia zdravotného stavu bolo bol pobyt vo väzbe, stres a vypätie, ktoré mu počas výkon väzby a vyšetrovania skutkov čelil.

V trestnom konaní žalobca vynaložil prostriedky na zaplatenie obhajoby, ktoré uhradil splnomocnenej obhajkyni JUDr. Ing. Martine Kiseľovej na základe faktúry č. 20220124 v sume 2.847,20 €. Tieto vynaložené trovy obhajoby tak predstavujú škodu, ktorá mu vznikla zmenšením jeho majetku v príčinnej súvislosti s nezákonne vznesenými obvineniami pre oba zločiny. Zároveň mu vznikli náklady na dopravu k probačnej a mediačnej úradníčke, u ktorej sa hlásil 01.07.2022 v zmysle povinnosti uloženej uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 4Tp/34/2022 zo dňa 30.06.2022 a následne 01.08.2022, 06.09.2022, kde cestoval vlakom, trasa Sklené – Martin a späť, spiatočný lístok stál 4 €, teda celkovo cestovné výdavky predstavovali sumu 12 € s tým, že cestovné lístky už nemá k dispozícii s tým, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia, nevlastní motorové vozidlo a vždy chodil k probačnej úradníčke vlakom. Tieto náklady vynaložil v príčinnej súvislosti s uloženou povinnosťou pravidelne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka.

Žalobca si uplatnil v súvislosti s obmedzením osobnej slobody a následnou väzbou v trvaní od 03.04.2022 do 30.06.2022 naj árok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 4.500 € a náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonne vznesené obvinenia za každý zločin spolu vo výške 10.000 €, t. j. každý z nich vo výške 5.000 €. Pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, poukázal na to, že trestné konanie negatívne ovplyvnilo aj jeho osobný a súkromný život, zasiahol do jeho osobnej cti a dobrej povesti, hlavne, keď sa ukázalo, že takéto obvinenie bolo nepravdivé, na čo od začiatku trestného konania poukazoval. Do vzatia do väzby mal povesť riadneho občana, nemal

s nikým konflikty, čo vyplýva aj z výpovede svedkov v trestnom konaní. Vždy mal čistý register trestov a aj register priestupkov, žil ako riadny občan bez akýchkoľvek dôvodov mať povesť problémového jedinca. Nemajetková ujma zodpovedajúca sume cca 50 € za každý deň nezákonnej väzby je primeraným zadosťučinením za obdobie, počas ktorého bol vytrhnutý z bežného života, prišiel o prácu a dostal na okraj spoločnosti.
Písomným podaním to dňa 31.01.2023 žalobca zaslal na Generálnu prokuratúru SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalovaný na zaslanú žiadosť reagoval písomným podaním zo dňa 03.05.2023 č. 6/4 GC 22/2023/1000-7, ktorého záver bol, že nezistil splnenie zákonných podmienok pre uspokojovanie nároku uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a žiadosť ako nedôvodnú zamietol. Zároveň žalobca poukázal na to, že si uplatňuje úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení odmietnutia uplatnených nárokov zo strany žalovaného, ktoré mu bolo doručené 19.05.2023 a to výške 8,75 % ročne zo sumy 4.766,44 € od 20.05.2023 do zaplatenia, kde suma istiny, z ktorej sú požadované úroky z omeškania, predstavuje uhradené trovy obhajoby vo výške 2.847,20 €, cestovné výdavky vo výške 12 € a náhrada za stratu na zárobku vo výške 1.907,24 €. Zároveň ako príslušenstvo pohľadávky si tiež uplatňuje náklady za spísanie a zaslanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 31.01.2023 v sume 439,27 €. Zároveň si uplatnil trovy konania.

2. Vo vyjadrení k podanej žalobe (č. l. 67 súdneho spisu) žalovaný uviedol, že nárok žalobcu neuznáva, nakoľko nie sú splnené zákonné podmienky pre uspokojenie uplatneného nároku. Za dôvod na uplatnenie nároku na náhradu škody žalobca považuje skutočnosť, že uvedená trestná vec bola uznesením Okresnej prokuratúry Martin zo dňa 17.09.2022 sp. zn. 1Pv/167/22/5506 postúpená na prejednanie na priestupok Okresnému úradu Martin, Odbor všeobecnej a vnútornej správy. V žiadosti nie sú uvedené žiadne konkrétne skutkové a právne okolnosti, ktoré by mali oporu v zákone, pre ktoré má byť uznesenie o vznesení obvinenia nezákonné. Jediným dôvodom, prečo žalobca považuje toto rozhodnutie za nezákonné, je skutočnosť, že v konečnom dôsledku bola trestná vec postúpená na prejednanie priestupku. Toto však automatický neznamená, že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné. Pri vznesení obvinenia je nutný odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, pričom k záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý musí byť podložený zistenými skutočnosťami. Okresná prokuratúra Martin v uznesení zo 17.09.2022 sp. zn. 1Pv/167/22/5506-35, postúpila trestnú vec obvineného A. B., stíhaného pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby na prejednanie priestupku uviedla, že medzi poškodenou - matkou obvineného E. B. a obvineným v období od januára 2022 do 03.04.2022 dochádzalo k častým hádkam, pri ktorých ju obvinený udieral dlaňou po hlave a chrbte, škrtil ju, vulgárne jej nadával, vykrikoval jej, že ho pripravila o peniaze, následkom čoho mala modriny na tvári, ale žiadne zranenie si nevyžiadalo lekárske ošetrenie, ani vystavenie PN. Toto správanie voči poškodenej potvrdil aj obvinený a svoje správanie oľutoval. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že konanie obvineného spôsobilo poškodenej psychickú nepohodu mierneho stupňa a tiež, že poškodená je čiastočne schopná správne vnímať, zapamätať si a reprodukovať udalosti, ktoré prežila. Poškodená má však sklon k skresľovaniu vnímaných skutočností, k dopĺňaniu medzier v pamäti neskutočnými prvkami a prezentácií neskutočných, vymyslených dejov. Tým pádom nedošlo k naplneniu objektívnej stránky stíhaného trestného činu a to k právne relevantnému následku. Preto prokuratúra vyhodnotila závažnosť skutku ako nepatrnú a konanie mohlo byť posúdené ako priestupok. Okresná prokuratúra Martin uznesením sp. zn. 1Pv/167/22/5506-34 zo dňa 17.09.2022 postúpila trestnú vec obvineného A. B., trestne stíhaného pre zločin vydierania, Okresnému úradu Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože skutok, ktorého sa obvinený dopustil tým, že v presne nezistenú dobu v mesiacoch február - marec 2022 telefonicky kontaktoval z miesta trvalého bydliska svoju sesternicu E. F., ktorej sa vyhrážal smrťou v súvislosti s prepisom pozemkov na jej syna G. F., by mohol byť priestupkom. V ďalšom poukázal žalovaný na to, že Okresný úrad Martin, Odbor všeobecnej vnútornej správy vydal rozkaz o uložení sankcie zo 16.12.2022 sp. zn. OU-MT-OVVS-2022/017505-002, ktorým uznal A. B. za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu na skutkovom základe, že bol uznaný za vinného pre skutky, za ktoré bol A. B. obvinený a uložil mu pokutu.
V ďalšom žalovaný poukázal na to, že je v rozpore s dobrými mravmi, aby osoba, ktorá sa preukázateľne dopustila protispoločenského konania, ktorého posúdenie závažnosti závisí iba od subjektívneho názoru, bola akýmkoľvek spôsobom odškodnená s tým, že uvedenú zásadu obsahuje ust. § 3 ods. 1 Obč. zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnosť, ktorá vo svojom základe odporuje dobrým mravom, odporuje

aj objektívnemu právu. Konanie o náhradu škody podľa Zákona č. 514/2003 Zb. zákonov podlieha základným zásadám civilného práva, medzi ktoré patrí aj nemo turpitudinem suam allegare potest (nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania), ex iniuria ius non oritur (z bezprávia nemôže vzniknúť právo) a výkon práva musí byť v súlade s dobrými mravmi. Zmyslom právnej úpravy obsiahnutej v citovanom zákone nie je odškodňovať osoby, ktoré sa stíhaného skutku dopustili a trestné konanie bolo skončené z iných dôvodov. Opačný výklad, smerujúci v týchto prípadoch k priznaniu práva na náhradu škody len s poukazom na zastavenie trestného stíhania, oslobodenie spod obžaloby a princíp prezumpcie neviny, celkom zjavne protirečí zmyslu a systematike citovaného zákona a jeho uplatňovanie v praxi by mohlo viesť k odškodňovaniu páchateľov protispoločenských činov, čo by bolo v priamom rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zásadou ex iniuria ius non oritur (z bezprávia nemôže vzniknúť právo). Zároveň k uplatnenej a nepreukázanej výške nemajetkovej ujmy žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal jej vznik a žalovaný poukázal na ustálenú judikatúru, že trestné stíhanie tvorí jeden celok, takže nie je možné žiadať náhradu škody za jednotlivé rozhodnutia v trestnom konaní.

3. V rámci repliky podľa § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) / č. l. 82 spisu/ žalobca uviedol, že bolo voči nemu vedené trestné stíhanie, bol väzobne stíhaný a že trestné stíhanie bolo pre oba zločiny, za ktorému mu bolo vznesené obvinenie a bolo právoplatne skončené dvomi uzneseniami Okresnej prokuratúry o postúpení veci. Žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že súdna judikatúra dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania, alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania neskorší výsledok trestného konania. V ďalšom žalobca poukázal, že je irelevantné, akým spôsobom boli skutky vybavené v priestupkovom konaní a k úvahám žalovaného o materiálnom posudzovaní trestnosti prečinu žalobca uviedol, že v danom prípade voči nemu boli vznesené obvinenia pre dva zločiny, kde sa materiálny korektív vôbec neposudzuje. Preto nemožno zohľadňovať úvahy o posudzovaní hranice závažnosti konania, ktorými je možné sa zaoberať v konaní o prečinoch. Z týchto dôvodov vôbec na strane žalovaného neprichádza do úvahy možnosť uplatňovania ust. § 3 ods. 1 Obč. zákonníka na žalobou uplatnené nároky. Nie je možné sa stotožniť s argumentáciou žalovaného o tom, že je v rozpore s dobrými mravmi, ak sa žalobca domáhal odškodnenia jemu spôsobenej ujmy. Posúdenie závažnosti zásahu do jeho práv nemožno ospravedlňovať subjektivitou názoru. Pri pripustení takejto argumentácie by totiž každé zlyhanie na strane štátu a jeho orgánov bolo možné ospravedlniť subjektivitou názorov a štát a jeho orgány by v konečnom dôsledku neniesli zodpovednosť za žiadne svoje zlyhanie, čo nie je možné akceptovať. Obrana žalovaného je vyvracaná aj rozhodovacou praxou súdnych orgánov vrátane Najvyššieho súdu SR. V ďalšom žalobca poukázal na to, že žalovaný síce uvádza, že poukazuje na ustálenú judikatúru, že trestné stíhanie tvorí jeden celok a nie je možné žiadať náhradu škody za jednotlivé rozhodnutia v trestnom konaní, avšak nijaké konkrétne rozhodnutia, ktoré by mali tvoriť ustálenú judikatúru, neuvádza. K spôsobenej nemajetkovej ujme navrhol vypočuť svedkov.

4. V rámci dupliky žalovaný zotrval v plnom rozsahu na vyjadrení k žalobe (č. l. 90 súdneho spisu).

5. Súd na nariadených pojednávania vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, prečítaním listinných dôkazov, ktoré boli doložené do súdneho spisu, oboznámil sa s pripojeným trestným spisom č. ČVS: ORP-211/1-VYS-MT-2022, vykonal výsluchu navrhnutých svedkov zo strany žalobcu a dospel k týmto skutkovým zisteniam a právnemu posúdeniu veci:

6. Predmetom žaloby bola náhrada škody, ako aj náhrada nemajetkovej ujmy, ktoré žalobca odôvodňoval od začatého trestného stíhania a vznesenia obvinenia v bode 1 za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, v bode 2 za zločin vydierania s tým, že bolo rozhodnutím aj v priebehu po vznesení obvinenia bol aj uznesením vzatý do väzby. Z tohto dôvodu si uplatňoval žalobca jednak náhradu škody pozostávajúcu z vynaložených trov obhajoby, cestovných výdavkov, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho cestami k probačnej a mediačnej úradníčke, ako aj náhradou mzdy. Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, túto si uplatňoval za nezákonnú väzbu vo výške 4500 eur a za nezákonné obvinenia za každý zločin, spolu vo výške 10.000 €, každé z nich vo výške 5.000 €. Žalobca poukázal na to, že dvoma uzneseniami Okresnej prokuratúry zo dňa 17.09.2022 prokurátorka rozhodla o postúpení veci trestného stíhania pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ďalej pre zločin vydierania Okresnému úradu

Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy, nakoľko výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestné činy, ale ide o skutky, ktoré by mohli byť priestupkom. Žalobca mal za to, že tým, že bolo zastavané konanie, trestné stíhania, vec bola postúpená, tak mu vznikli predmetné nároky jednak na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy.

7. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z. z.) účinného v čase vydania nezákonného rozhodnutia štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom. Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci:
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o trestne, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom.
Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.
Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu
f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.
8. Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, je pasívne legitimovaná vždy Slovenská republika bez ohľadu na tú skutočnosť, ktorý orgán Slovenskej republiky koná v jej mene. Tu je rozhodujúci obsah žaloby, z ktorej musí byť zrejmé rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktorým mala byť spôsobená škoda. Orgán verejnej moci, ktorý koná za štát vo veci náhrady škody spôsobnej v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., sa určuje podľa kritérií obsiahnutých v § 4 ods. 1 a 2 tohto zákona. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca si voči žalovanému uplatnil náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ako aj rozhodnutím o väzbe s tým, že v konaní došlo k postúpeniu veci inému orgánu a to z dôvodu, že výsledky trestného konania ukazovali, že nejde o trestné činy, ale ide o skutky, ktoré by mohli byť priestupkami. Preto je správne označený v žalobe orgán konajúci v mene štátu, teda v mene Slovenskej republiky, Generálna prokuratúra SR, nakoľko škoda vznikla v trestnom konaní. Je daná aktívna aj pasívna legitimácia strán sporu v predmetnom konaní. Je potrebné poukázať na to, že vo všeobecnosti, pokiaľ ide o náhradu škody titulom nezákonnej väzby orgánom verejnej moci, ktorý koná v mene štátu je Ministerstvo spravodlivosti SR (podľa § 4 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 514/2003 Z. z.) a pokiaľ ide o nárok uplatnený titulom nezákonného rozhodnutia je orgánom oprávneným konať za štát Generálna prokuratúra SR (podľa § 4 ods. 1 písm. f/ Zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013). Avšak v danom prípade si žalobca žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnil súčasne nárok titulom nezákonného rozhodnutia aj titulom väzby, pričom nezákonnosť oboch odvodzuje od výsledku toho istého trestného stíhania, kde výsledkom teda bolo, že vec bola postúpená okresnou prokuratúrou, nakoľko sa nejednalo o trestný čin, ale bolo možné sa jednať o priestupok. Aj v tomto konaní si žalobca uplatnil tieto dva nároky spoločne a preto je potrebné v zmysle vyššie citovaných ustanovení konať v mene štátu iba s jedným štátnym orgánom, ktorý vlastne ukončil predmetné trestné konanie, tak, že trestné stíhanie bolo zastavené a vec bola postúpená na iný orgán.

9. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného v čase podania návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.
10. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že

neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.
11. Súd z listinného dôkazu Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 31.01.2023 (č. l. 39 súdneho spisu), mal preukázané, že žalobca sa obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Generálnu prokuratúru SR a uplatnil si ju z dôvodov nezákonne vznesených obvinení za dva zločiny ako aj si uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 2.847,20 € spolu s nákladmi na dopravu vo výške 12 €. Zároveň v súvislosti s obmedzením osobnej slobody a následnou väzbou si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 30.000 € a náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonne vznesené obvinenie za oba zločiny spolu vo výške 10.000 €, t. j. za každý z nich vo výške 5.000 €. Zároveň si uplatnil v rámci náhrady škody aj náhradu za stratu na zárobku v sume 1.907,24 € počas trvania väzby. Generálna prokuratúra SR písomne oznámila žalobcovi listom zo dňa 03.05.2023 (č. l. 37 súdneho spisu), že uplatnený nárok nebude ani čiastočne uspokojený, a to z dôvodu, že neuviedol žiadne konkrétne skutkové a právne okolností, ktoré by mali oporu v zákone, pre ktoré by malo byť uznesenie o vznesení obvinenia nezákonné. Jediným dôvodom je skutočnosť, že v konečnom dôsledku bola trestná vec žalobcu súdom postúpená na prejednanie priestupku. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že bola naplnená aj zákonná podmienka, ktorá je upravená v §§ 15,16 Zákona č. 514/2003 Z. z. a to podmienka predbežného prerokovania nároku na príslušnom orgáne.

12. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného v čase vydania nezákonného rozhodnutia právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.
13. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.
14. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.
15. Ustanovenie §§ 5 a 6 zákona č. 514/2003 Z. z. upravuje všeobecné podmienky týkajúce sa nezákonného rozhodnutia akéhokoľvek, teda nezákonného rozhodnutia v dôsledku ktorého vznikla účastníkovi škoda. Základnými podmienkami, ktoré vyžaduje ustanovenie § 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je, aby poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Žalobca v konaní označil ako nezákonné rozhodnutie uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči žalobcovi za dva skutky zo dňa 04.04.2022, ČVS:ORP-2011/2-VYS-MT-2022 (č. l. 8). Súd z pripojeného trestného spisu zistil, že žalobca proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť (č. l. 33 trestného spisu ako aj č. l. 39 súdneho spisu). O sťažnosti rozhodovala prokurátorka Okresnej prokuratúry v Martine, ktorá túto zamietla ako nedôvodnú, č. k. 1Pv/167/2022/5506-13 (č. l. 42 pripojeného trestného spisu). Výsledkom trestného konania, ktoré sa viedlo proti žalobcovi boli rozhodnutia Okresnej prokuratúry Martin zo dňa 17.09.2022 vo forme dvoch uznesení. Jedno uznesenie sa týkalo prvého skutku, a to zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, kde vec bola postúpená na Okresný úrad v Martine, odbor všeobecnej vnútornej správy (č. l. 30 spisu) a druhé uznesenie sa týkalo trestného činu zločinu vydierania (č. l. 28 spisu), kedy takisto vec bola postúpená na Okresný úrad v Martine, odbor všeobecnej vnútornej správy, nakoľko výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestné činy, ale ide o skutky, ktoré by mohli byť priestupkami.
16. Ďalšou podmienkou je, aby namietané nezákonné rozhodnutie ako právoplatné, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Nakoľko súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Jedným z predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zistená nezákonnosť rozhodnutia, ktorá viedla k vzniku škody. Dovtedy nie je možné nárok na náhradu škody uplatniť. Zákonnosť rozhodnutia nie je možné riešiť v konaní o náhrade škody ako predbežnú otázku. V súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, ktoré je predbežne vykonateľné, prichádza do úvahy výnimka z ustanovenia § 6 ods. 1 a § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a to, že k uplatneniu práva na náhradu škody spôsobenej takýmto uznesením môže dôjsť aj v prípade, že vec trestného stíhania bola postúpená na iný orgán, teda došlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia.
17. Súd poukazuje na ustálenú judikatúru v zmysle ktorej ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený má základné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/194/2010, uznesenie NS SR sp. zn.

7Cdo/145/2011, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/68/2010). Judikatúra v tejto súvislosti ustálila, že existujú okolnosti, ktoré nezákonnosť vznesenia obvinenia vylučujú (analógia cez ustanovenie § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z.). Pôjde o prípady, ak si poškodený vznesenie obvinenia zavinil sám, bol spod obžaloby oslobodený len preto, že nie je trestne zodpovedný, resp. že mu bola udelená milosť alebo, že trestný čin bol amnestovaný (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/64/2008 a taktiež rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/53/1993). Z uvedeného je teda zrejmé, že právo osoby na náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinenia za predpokladu, že došlo k oslobodeniu spod obžaloby, alebo trestné stíhanie bolo zastavené, prípadne vec bola postúpená, nie je absolútne. Je potrebné zdôrazniť, že zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna, teda bez ohľadu na akékoľvek zavinenie. Preto platí, že ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré je skončené oslobodením spod obžaloby treba hľadať v ustanoveniach § 46 ods. 3 Ústavy SR, ale aj vo všeobecnej rovine, predovšetkým v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda v princípoch materiálneho, právneho štátu. V zmysle právnej úpravy zodpovednosti za škodu, teda naozaj zodpovedá tomu, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti začatia vedenia trestného stíhania nie je to, že trestné stíhanie prebiehalo zákonne, ale to, aký je neskorší výsledok trestného konania. Uvedeným sa zaoberal aj NS SR vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/183/2009, sp. zn. 4NCdo/15/2009. Súd zároveň poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR 2US/25/2011 zo dňa 24.03.2011, kde podstata tohto nálezu spočíva v tom, že zodpovednosť štátu za rozhodnutia, ktorými sú napr. uznesenie o vznesení obvinenia je zodpovednosťou za výsledok konania, čiže v danom prípade je objektívna zodpovednosť štátu a neposudzuje sa správnosť rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní, t. j. či porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Podstatný pre vznik nároku je výsledok konania.

18. Súd mal za to, že nárok žalobcu na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania je daný, nakoľko boli kumulatívne splnené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým sú nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

19. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu škody za väzbu. Súd mal preukázané, že Okresná prokuratúra Martin dala návrh na vzatie do väzby na Okresný súd Martin 05.04.2022 (č. l. 61 trestného spisu). O predmetnom návrhu na vzatie do väzby rozhodoval sudca pre prípravné konanie a rozhodol vziať žalovaného ako obvineného do väzby, kde väzba začala dňa 03.04.2022 o 16.40 hod. (č. l. 66 trestného spisu))s tým, že návrh obvineného na nahradenie väzby písomným sľubom zo dňa 06.04.2022 sudca pre prípravné konanie zamietol. Súd zistil z pripojeného trestného spisu, že proti tomuto uzneseniu, ktorým sa rozhodovalo o vzatí obvineného do väzby, žalobca ako obvinený nepodal o odvolanie.

20. Podľa § 8 ods. 5 Zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak

a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie,

b) bol oslobodený spod obžaloby,

c) vec bola postúpená inému orgánu.

Podľa ods. 6 citovaného § právo na náhradu škody nevznikne,

a) ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia, alebo väzbu zavinila sama.

21. V zmysle citovaného ustanovenia § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe nie je podmienený povinnosťou podať proti rozhodnutiu o väzbe sťažnosť, alebo iný opravný prostriedok. V tomto smere okresný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.09.2019, sp. zn. 6Cdo/75/2017.

22. Priamo zo znenia § 8 ods. 5 Zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe nepodmieňuje povinnosťou podať proti uzneseniu o väzbe sťažnosť, alebo iný opravný prostriedok a nepodanie sťažnosti, alebo iného opravného prostriedku proti rozhodnutiu o väzbe, neuvádza ani ako okolnosť vylučujúcu vznik takéhoto práva, ktoré okolnosti inak taxatívne vypomenúva ods. 6 tohto ustanovenia. Ustanovenie § 8 zákona č. 514/2003 Z. z. má povahu špeciálnej úpravy voči § 6 tohto zákona upravujúceho právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa, ktorého by sa postupovalo vtedy, ak by rozhodnutie o väzbe bolo zrušené, alebo zmenené pre nezákonnosť. Pre vznik zodpovednosti podľa § 8 ods. 5 Zákona č. 514/2003 sa nevyžaduje, aby rozhodnutie o vzatí do väzby bolo pre nezákonnosť zrušené. Podstatné je, či poškodený na základe väzobného rozhodnutia väzbu skutočne vykonal a či mu v príčinnej súvislosti s týmto vznikla

škoda, pričom rozhodujúcou okolnosťou je spôsob (výsledok) trestného konania. V zmysle citovaných ustanovení vyplýva, že podmienkami zodpovednosti sú rozhodnutie o väzbe, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi s tým, že ustanovenie § 8 ods. 5 Zákona č. 514/2003 Z. z. upravuje zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe. Subjektami tejto zodpovednosti sú štát a na druhej strane ten, na kom bola väzba vykonaná. Podmienkami zodpovednosti sú rozhodnutie o väzbe, čo v danom prípade bolo, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi. Predpokladom zodpovednosti je skutočnosť, že voči tomu na kom bola väzba vykonaná bolo trestné stíhanie zastavené. Bol oslobodený spod obžaloby, alebo bola vec postúpená inému orgánu, čo v danom prípade vec bola postúpená na prejednanie ako priestupku na Okresný úrad Martin, odbor všeobecnej vnútornej správy.
23. Právo na náhradu škody však nemá ten, kto si väzbu zavinil sám (§ 8 ods. 6 písm.a/ zákona č. 514/2003 Z. z.). V súvislosti s väzbou zákon nepredpokladá nezákonnosť rozhodnutia o väzbe, ale až na základe, že vec bola postúpená inému orgánu zakladá v zmysle vyššieho uvedeného právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe a súčasne stanovuje, kto právo na náhradu škody nemá. Nárok nevzniká tým, že vec bola postúpená inému orgánu bez ďalšieho, ale je potrebné skúmať, či si väzbu poškodený nezavinil sám. Pre posúdenie, či si obvinený zavinil väzbu sám sú významné skutočnosti, ktoré boli dôvodom pre vzatie obvineného do väzby, prípadne pre jej trvania, alebo predĺženia. V danom prípade uznesením Okresného súdu Martin, č. k. 4Tp/34/2022 z 07.04.2022 bol žalobca vzatý do väzby, a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Nakoľko sudca prípravného konania dospel k záveru, že existuje dôvodné podozrenie nasvedčujúcemu tomu, že stíhané skutky sa stali a spáchal ich obvinený. Zatiaľ zistený priebeh skutkov tiež nasvedčuje, že takéto konanie obvineného môže byť právne kvalifikované ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby a zločin vydierania s poukazom na ustanovenia Trestného zákona. Sudca pre prípravné konanie vychádzal z riadne vykonanej výpovede poškodenej E. B., ktorá uviedla, že žije so svojim synom, obvineným, ktorému sa nepáči, že darovala záhradu vnukovi a nie jemu. Odvtedy je obvinený na ňu zlý. Udrel ju po hlave. Dusil ju. Keď príde domov bojí sa ho, aby jej niečo nespravil. Nevie, či bude pokračovať. Večer, keď sú doma, tak pristúpi ku nej a dusí ju. Doteraz sa bránila tak, že ho štípala. Pustil ju až, keď videl, že nevládze. V neprospech obvineného svedčí aj výpoveď svedkyne poškodenej E. F., ktorá uviedla, že je sestrou obvineného, že už vtedy, keď bývala s obvineným a s matkou v rodinnom dome, sa zle správal k matke. Mal na ňu kričať. Ona sa o tom, čo sa tam má diať sa dozvedela len od matky, keď prišla táto k nej na návštevu. Tá sa sťažovala, že obvinený ju udrel. Mal jej zlomiť okuliare. Mal ju biť po hlave päsťou, atakovať ju, škrtiť, vykrikovať, že ju zadusí. Agresívne správanie obvineného voči matke mala popísať aj svedkyňa H. I. vo svojej výpovedi. Tá uviedla, že s obvineným a jeho matkou bývajú v spoločnom dvojdome. Cez steny počuje ako sa obvinený vyhráža svojej matke, ako jej vulgárne nadáva, že stará piča, aby už zdochla. Kvôli prevodom pozemkov sa jej vyhráža, že ju zabije. Takéto konanie sa od začiatku roka 2022 opakuje každý týždeň. Ku skutku, ktorý je kvalifikovaný ako vydieranie vypovedal svedok A. C., ktorý uviedol, že mu mal pred mesiacom obvinený telefonovať. Mal obvinený telefonovať jeho družke, ktorá dala hovor na hlasný odposluch a mal uviesť obvinený, že ho okradli, že dom bol od začiatku jeho. Mohol dostávať nejaké príspevky na starkú. Vulgárne nadával jeho družke, že ho o všetko okráda a že, ak pozemok neprepíše na neho tak ho zabije.
Aj sám obvinený teda žalobca vo výpovedi priznal, že sa zle správa k matke, ale uviedol ku skutku, že sa k matke nesprával tak, ako je popísané v uznesení. Priznal, že dva alebo tri razy vybuchol od zlosti, a to v priebehu od januára 2022 doposiaľ. Fyzicky napadol svoju matku tak, že jej dal facku. Následne asi v priebehu februára ju udrel do chrbta a v marci ju napadol tiež asi len jedenkrát. Fyzické ataky hodnotil ako slabé, keďže táto nemusela absolvovať lekárske ošetrenia. Dôvodom bolo vlastne to, že poškodená previedla pozemok na jej vnuka, čo jej nedokáže odpustiť. Poprel, že by ju škrtil, držal ju za ramená. Priznal, že jej aj vulgárne nadával. Ku druhému skutku uviedol, že kontaktoval svoju sestru, že je ochotný dať polovicu domu za polovicu záhrady s čím ona nesúhlasila a preto jej vynadal.
24. Sudca pre prípravné konanie uviedol, že je tu možné riziko z pokračovania v páchaní trestnej činnosti obvinený a je potrebné prihliadať na to, že obvinený a poškodená žijú v spoločnej domácnosti. Majú narušené vzťahy. Obvinený je dôvodne podozrivý, že sa voči matke dopúšťa opakovaného násilného správania, ktoré má pokračujúcu tendenciu. Nejde teda len ojedinelé vybočenie obvineného z jeho správania, ale o bežné dlhodobé násilné správanie sa voči nej. Hoci obvinený pred sudcom pre prípravné konanie uviedol, že je ochotný sa presťahovať zo spoločnej domácnosti, ktorú zdieľa so svojou matkou nepreukázal, že má reálne možnosť aspoň dočasne opustiť túto domácnosť a žiť na inom mieste. Teda existoval reálny predpoklad a hrozba, že v prípade ponechania obvineného na slobode bude naďalej pokračovať v páchaniu trestnej činnosti. To znamená, že pretrváva obava, že v prípade, že by nebol vzatý do väzby pokračoval by v agresívnom a násilnom správaní voči svojej matke ako aj iným osobám, sestre, či vnukovi, na ktorého mal byť pozemok prevedený.

25. Súd mal ďalej zistené, že sudca pre prípravné konanie uznesením sp.zn. 4Tp/34/2022 zo dňa 03.06.2022 rozhodol o prepustení obvineného, teda žalobcu z väzby na slobodu a jeho väzba bola nahradená písomným sľubom, že povedie riadny život a uložením dohľadu probačného a mediačného úradníka nad nim. Zároveň mu uložil viaceré povinností (č.l.24 súdneho spisu). V odôvodnení sudca pre prípravné konanie uviedol, že doposiaľ zistené skutočnosti v tomto štádiu konania značnou mierou oslabili podozrenie vo vzťahu ku skutku pod bodom 1) uznesenia o vznesení obvinenia, kde bol obvinený, teda žalobca zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, avšak v konaní zistené skutočnosti vo vzťahu ku skutku pod bodom 2) menovaného uznesenia nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie pre zločin vydierania sa stal a tento vykazuje znaky uvedeného trestného činu zločinu, a je teda možné v danom štádiu vysloviť podozrenie, že ho mal spáchať práve obvinený. Sudkyňa pre prípravné konanie zistila u obvineného naďalej dôvody preventívnej väzby, keďže naďalej pretrváva obava, že by obvinený mohol pokračovať, avšak nahradila túto väzbu obvineného písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným.
26. Súd prvej inštancie na základe týchto skutočností uzatvára, že v čase vzatia žalobcu ako obvineného do väzby existovala dôvodná obava, že v prípade neeliminácie možnosti stretu obvineného s poškodenou, obvinený môže pokračovať v ďalšom páchaní trestnej činnosti, čo môže vyústiť do omnoho závažnejších následkov, nakoľko aj sám obvinený v zápisnici o výsluchu uviedol, že resp. priznal sa, že ako sa dozvedel, že matka previedla pozemok na vnuka, dopúšťa sa na nej násilného konania, avšak on považoval tieto fyzické ataky len za nie také agresívne a nie také závažné, keďže doposiaľ matka nemusela vyhľadať lekársku pomoc, avšak potvrdil fyzické útoky na matku, to znamená, že ju dva alebo tri razy buchol, fyzicky ju napadol, dal jej facku, udrel ju do chrbta. Zo strany žalobcu ako obvineného nešlo o vybočenie z jeho správania, išlo o bežné dlhodobé násilné správanie sa vo vzťahu k matke. Všetky tieto skutočnosti súd považoval za okolnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že žalobca svojim vlastným pričinením si zavinil, že bol vzatý do väzby. Zavinenie obvineného znamená, že zavinené konanie (vo forme úmyslu alebo nedbalosti) bolo dôvodom k podaniu a vyhoveniu návrhu na jeho vzatie do väzby. Nejde o to, či jednanie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, či naplnil skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, a teda vec bola postúpená na iný orgán, ale to, či jednoducho povedané, jeho chovanie bolo dôvodom k obave, že bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný. Väzba je prostriedkom zaistenia obvineného (t. j. osoby, ktorej bolo vznesené obvinenie) pre účely trestného konania zo zákonom stanovených dôvodov. Väzba z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. má preventívny charakter a má zabrániť tomu, aby obvinený pokračoval v skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie z trestného činu. Ak teda žalobca bol stíhaný za určitý skutok, ktorý bol kvalifikovaný ako trestný čin a v tejto činnosti mohol pokračovať aj po začatí trestného stíhania a toto konanie teda bolo dôvodom, pre ktoré bol vzatý do väzby. Bolo zrejmé, že konanie obvineného bolo príčinou vzatia do väzby.
Použitie fyzického násilia proti inej osobe, v tomto prípade matky žalobcu, ktorá bola poškodená, podala trestné oznámenie malo vplyv na to, že si žalobca, to že bol vzatý do väzby zavinil sám. To znamená, že je potrebné poukázať na správanie a konanie žalobcu pred vzatím do väzby, ktoré podľa názoru súdu dostatočným spôsobom odôvodňovali záver, že žalobca svojim správaním (konaním) predchádzajúcim rozhodovaním o väzbe založil dôvodnú obavu, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.), čím došlo k naplneniu negatívnej podmienky uvedenej v § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. o zavinení väzby žalobcom. V tomto smere súd poukazuje na to, že žalobca, keďže sa dopustil fyzického násilia proti matke, s ktorou aj býval, bolo potrebné eliminovať aj to, že pokiaľ by sa vrátil naspäť do toho prostredia, mohlo dôjsť k pokračovaniu v páchaní trestnej činnosti. Sám žalobca potvrdil fyzické ataky na jeho matku, ale nepovažoval ich za tak intenzívne, že by vyžadovali lekársku starostlivosť. Súd poukazuje, aj keď je to bez vplyvu v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe, na skutočnosť, že žalobca proti vzatí do väzby nepodal opravný prostriedok. Aj v rámci rozhodovania, ktorým sa rozhodovalo o návrhu žalobcu na prepustenie z väzby súd vo svojom rozhodnutí mal za to, že naďalej sú tu dôvody pre preventívnu väzbu, avšak neboli preukázané v takej intenzite skutočnosti týkajúce sa prvého skutku, teda týrania zverenej osoby, tak z tohto dôvodu nahradil túto preventívnu väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.
27. Na základe uvedeného súd ale dospel k záveru, že žalobcovi neprislúcha nárok na náhradu škody v súvislosti s rozhodnutím o väzbe podľa § 8 ods. 5 písm. c) zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko existovali skutočnosti vylučujúce vznik práva na náhradu škody v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z.
28. Žalobca si v súvislosti s nárokom na náhradu škody v spojení s rozhodnutím o väzbe uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu vo výške 4.500,- €, ako aj náhradu škody pozostávajúcu zo straty na zárobku v sume 1.907,24 € počas trvania väzby a náhrady cestovných výdavkov na tri cesty na trase Martin – Sklené v rámci probačného dohľadu v sume 12,- €. Nakoľko súd skonštatoval, že žalobcovi

neprislúcha nárok na náhradu škody v súvislosti s rozhodnutím o väzbe, tak tieto nároky považoval za nedôvodné a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.
29. Žalobca si uplatňoval aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonne vznesené obvinenie zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo výške 5.000,- €, za nezákonne vznesené obvinenie zo zločinu vydierania vo výške 5.000,- € a zároveň si uplatnil aj náhradu účelne vynaložených nákladov na trovy právneho zastúpenia obhajcu v trestnom konaní vo výške 2.847,20 €. Keďže súd vyššie zdôvodnil, že považuje uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia za nezákonné, mal za to, že žalobca ako poškodený má titulom nezákonného rozhodnutia nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy.
30. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
31. Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo bolo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené, alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.
32. Podľa § 18 ods. 3 súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určuje ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.
33. Súd mal v konaní preukázané, že žalobca v trestnom konaní, ktoré skončilo postúpením vecí na iný orgán, nakoľko nešlo o trestné činy, vynaložil prostriedky na zaplatenie obhajoby, a to svojej splnomocnenej obhajkyni JUDr. Ing. Martiny Kiseľovej, na základe faktúry č. 20220124, ktorá bola vystavená 11.10.2022, splatná dňa 26.10.2022 (č. l. 49 súdneho spisu). V faktúre sú uvedené všetky úkony právnej služby, ktoré boli poskytnuté v rámci obhajoby, v konaní vedenom na OR PZ Martin pod ČVS: ORP-211/2-VYS-MT-2022, OP Martin č. 1Pv 167/22/5506. Zároveň mal súd preukázané, že žalobca predmetnú faktúru vo výške 2.847,20 € uhradil jeho splnomocnenej zástupkyni v celom rozsahu, o čom svedčí výpis z účtu JUDr. Ing. Martiny Kiseľovej (č. l. 35), ako aj poštový poukaz, z ktorého je zrejmé, že táto suma bola poukázaná na obhajkyňu žalobcu v trestnom konaní (č. l. 34).
34. Súd pokiaľ ide o trovy obhajoby tak, ako boli vyčíslené vo faktúre, považoval všetky tieto úkony uvádzané pod bodmi 1-29 za žalobcom preukázané. Vyplývajú totiž z pripojeného trestného spisu. Žalovaný tieto úkony právnej služby, ich výšku, oprávnenosť nenamietal.
35. Právo obvineného na obhajobu je dané v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. por. a patrí medzi základné zásady trestného konania v zmysle § 2 ods. 9 Tr. por. a obhajca mal právo uskutočniť všetky úkony, ktoré mu umožňuje Trestný poriadok, najmä v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Tr. por., z ktorého vyplýva, že je oprávnený v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisu, zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený a vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní úkonov podľa § 213 ods. 2 až 4. V rovnakom zmysle podľa § 44 ods. 6 Tr. por. obhajca je oprávnený na náklady obhajoby zaobstarávať a predkladať dôkazy. Právo na obhajobu je naviac ústavný právom v zmysle čl. 50 ods. 3 Ústavy SR. Preto súd považuje za absolútne nemiestne skúmať, či účasť obhajcu žalobcu v prípravnom konaní pri výsluchu toho ktorého svedka bola alebo nebola dôvodná, rovnako či bola alebo nebola dôvodná účasť obhajcu pri úkonoch súdu resp. či bolo dôvodné, aby obhajca predkladal dôkazy orgánom činným v trestnom konaní, ako to vyplynulo zo spisu a bolo preukázané.
36. Zástupca žalobcu úkony právnej služby správne účtoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom v čase uskutočnenia úkonov obhajoby.
37. Trovy obhajoby predstavovali uplatnenú sumu a žalobca ich obhajcovi aj zaplatil. Tým došlo k zmenšeniu majetkovej podstaty žalobcu úhradou trov obhajoby v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia, ktorým sa začalo trestné stíhanie.
38. Žalobca si uplatnil nárok aj podľa ustanovení § 17 ods. 2, ods. 3, ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. na nemajetkovú ujmu za nezákonné vznesené obvinenie zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby vo výške 5.000,- € a za nezákonne vznesené obvinenie zo zločinu vydierania vo výške 5.000,- €, čiže spolu 10.000,- € v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania. Trestné stíhanie bolo začaté neodkladným a neopakovateľným úkonom obmedzením osobnej slobody dňa 03.04.2022 do 30.09.2022, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresnej prokuratúry o postúpení veci Okresnému úradu Martin, odbor všeobecnej vnútornej správy, t. j. trestné konanie trvalo zhruba 6 mesiacov. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s trestným

stíhaním za dva samostatné skutky síce v jednom trestnom stíhaní a poukázal na to, že bolo rozhodnuté ohľadom týchto samostatných skutkov dvoma samostatnými uzneseniami o postúpení veci. Naopak žalovaný trval na tom, že bolo vedené len jedno trestné stíhanie, hoci išlo o dve obvinenia, ale v rámci jedného trestného stíhania, tak nie je možné ich oddeľovať a nemožno si v súvislosti s každým uznesením o vznesení obvinenia uplatňovať samostatne náhradu nemajetkovej ujmy. Súd sa v závere stotožnil s názorom žalovaného, že to trestné stíhanie prebiehalo v jednom čase, hoci teda išlo o dva skutky, ale v rámci jedného trestného konania, nie je možné to oddeľovať a nie je možné s každým skutkom si uplatňovať samostatne náhradu nemajetkovej ujmy.
39. Žalobca tvrdil v rámci výsluchu, že trestné konanie negatívne ovplyvnilo jeho osobný a súkromný život, zasiahlo do jeho osobnej cti a dobrej povesti. Uvedené pociťoval najmä po jeho návrate z väzby obzvlášť intenzívne, nakoľko býva v malej obci, v ktorej žije ani nie 700 obyvateľov, každý každého pozná. Nie je zvykom, aby niekto bol umiestnený do väzby. Poukázal na to, že kým nebol vzatý do väzby mal povesť riadneho občana, nemal s nikým konflikty, každému pomáhal, bol ochotný, nechodil do krčmy, nepil. Dovtedy kým nebol vzatý do väzby pracoval, potom už nevedel, či bude pracovať, nevedel, dokedy vo väzbe bude. Mal pracovnú zmluvu iba do konca apríla a vtedy uviedol, že mu starostka prisľúbila, že mu ju predĺži, len nevedel, ako dopadne, a preto mu ju starostka k 01.05. zrušila. Keď sa dostal z väzby von, potvrdil, že nebol hneď zamestnaný, až od októbra 2022 ho starostka zamestnala, ale z dôvodu, že sa jednalo o sezónnu prácu (kúrenie) . V súčasnosti je nezamestnaný, pracoval do mája 2023. Potom po prepustení sa nezúčastňoval žiadnych akcií, ktoré robila obec, nechodí stále nikde. Je doma, býva s mamou, o ktorú sa stará. Poukázal aj na jeho zdravotný stav s tým, že ten žlčník sa mu pokazil vo väzbe, nikdy nemal problém s tým, spôsobil mu to stres, musel si volať záchranku, nakoľko mal záchvat a potom ho museli operovať. Liečil sa, dva týždne bral lieky. Poukázal na to, že po tom, ako bolo začaté trestné stíhanie sa rozhádala rodina, pohádal sa s mamou, so sestrou. So sestrou sa doteraz nebaví.
40. Z výsluchu svedka A. J. mal súd preukázané, že boli priateľmi so žalobcom. Vždy keď chodil ku starej mame na prázdniny, tak sa stretávali, žalobca bol vždy ochotný mu pomôcť, staral sa o chalupu, keďže už neskoršie ju využíval tento svedok len na rekreačné účely. Jeho priateľský vzťah so žalobcom nijako neovplyvnila skutočnosť, že žalobca bol vo väzbe a viedlo sa voči nemu trestné stíhanie. V období keď bol žalobca vo väzbe, tak nebolo tam treba kúriť, teda nebol veľký problém a naďalej sa žalobca stará o predmetnú nehnuteľnosť.
41. Svedkyňa G. H. potvrdila, že ho vnímala ako dobrého pracovníka. Robotu si vykonával dobre. Bolo to pre ňu prekvapenie, že začalo to trestné konanie, a preto musela ukončiť s ním pracovný pomer. Ale keď sa vrátil po výkone trestu, tak ho opätovne zamestnala ako kuriča, nakoľko mu verila, nemala dôvod mu neveriť. Poukázala na to, že čo sa týkalo jeho povesti v obci pred začatím trestného stíhania, bolo to pre ľudí prekvapenie, čo sa mu stalo a ako sa vrátil z väzby, tak nevnímala u neho žiadnu zmenu v plnení pracovných povinností.
42. Svedok K. K. uviedol, že je žalobcov kamarát, sused s tým, že bol prekvapený, že ho zobrali do väzby. Tento svedok rovnako potvrdil, že jeho vzťah k nemu sa nezmenil. Potvrdil, že iní obyvatelia obce prípadne susedia nemali žiadne negatívne poznámky na žalobcu a tento svedok potvrdil, že to bral ako omyl. Bolo to len v rámci nejakých sporov v rámci rodiny. Tento svedok potvrdil, že žalobca mal dobrú povesť, bol vždy ochotný pomôcť. V dedine sa angažoval, pomáhal aj jemu a rovnako tento svedok na otázku, či viesť uviesť nejaké občana, ktorý by zmenil prístup práve v súvislosti s tým, že bol žalobca vo väzbe k nemu uviedol, že takého nikoho nepozná. Jediné čo vie, že ukončil vzťahy alebo prestala s ním komunikovať sestra.
43. Žalovaný trval na tom, že žalobca sa dopustil aj počas doby, keď sa viedlo predmetné trestné konanie voči nemu iného trestného činu, a to prečinu sexuálneho zneužívania podľa § 201b ods. 1 Tr. zák., kde konanie sa vedie pod č. k. 13T/3/2023 s tým, že v tejto veci už bolo pojednávanie 24.10.2024 a bol tam vynesený rozsudok. Poukázal na to, že v tomto druhom konaní je poškodenou maloleté dieťa, ktoré malo v podstate aj nejaké psychické problémy. Čiže v tomto smere žalovaný napádal aj povesť žalobcu v rámci predmetného trestného konania.
44. Právny zástupca žalobcu tieto tvrdenia žalovaného o tom, že sa viedlo aj iné trestné konanie a že bolo skončené rozsudkom, proti ktorému podal žalobca odvolanie, nepoprel.
45. Vo vzťahu k žalobcovi je potrebné poukázať na to, že v minulosti už bolo zistené konanie v rozpore so zákonom, čo nebolo popreté zo strany žalobcu, ktoré skončilo až teraz v roku 2024 hoc je proti nemu podané odvolanie.
46. Súd vzhľadom na dĺžku trvania trestného konania považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2000 eur. Pokiaľ ide o zásah do osobnostnej sféry je nesporné, že vedené trestné stíhanie je spôsobilé do tejto zasiahnuť a trestné stíhanie, ktoré skončilo tým, že vec bola postúpená, nakoľko nešlo o trestný čin, trvalo zhruba 6 mesiacov, čo nepochybne zasiahlo žalobcu. Pri určení výšky tejto

primeranej náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadal na osobu žalobcu ako poškodeného, jeho doterajší život, prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré poškodenému vznikli v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

47. Podľa názoru súdu nebol preukázaný zásah do spoločenského, pracovného života žalobcu. Žalobca v rámci výpovede uviedol, že tých kamarátov, ktorých mal, tí mu ostali aj po ukončení trestného stíhania. Ak nejakých stratil, tak ani mu to nevadilo, že to neboli takí kamaráti. Súd vypočul aj svedkov - jeho kamarátov, ktorí potvrdili, že ich vzťah k žalobcovi počas začatia trestného konania sa nezmenil ani po tom, čo bol vzatý do väzby, to znamená, že ho naďalej považovali za priateľa a tieto vzťahy sa nenarušili ani po skončení trestného konania. Žalobca bol síce zamestnaný v čase začatia trestného stíhania, ale podľa jeho vyjadrenia mal pracovnú zmluvu do konca apríla 2022 (sezónna práca) Keďže, tak ako už vyššie súd konštatoval, si žalobca väzbu zavinil sám a súd nepovažuje to rozhodnutie o väzbe za nezákonné a ani nevzniklo žalobcovi z neho nárok na náhradu škody, tak k tomu zásahu do pracovného života nedošlo. Akonáhle sa vrátil z väzby, bola mu obnovená od októbra 2022 pracovná zmluva, nakoľko tá pracovná zmluva sa týkala sezónnej roboty - kuriča v materskej škole. Aj svedkyňa, ktorá v tom čase bola starostkou obce, uviedla, že začaté trestné konanie žiadnym spôsobom neovplyvnilo jej názor na žalobcu, považovala ho za pracovitého a mala za to, že tie nejasnosti s trestným konaním sa ozrejmia. Keď sa vrátil, tak ho opätovne zamestnala ako kuriča na ďalší rok. Verila mu, nebol dôvod mu neveriť. Bol preukázaný zásah do súkromného života žalobcu, ale nie v takej intenzite, ako ho žalobca prezentoval. Bolo nepochybné, že sa vzťahy s jeho sestrou tak zhoršili, že prestali spolu komunikovať, boli narušené vzťahy aj s matkou. Po skončení trestného konania sa vrátil domov, matku opatruje.

48. Zároveň treba uviesť, že trestné konanie proti žalobcovi trvalo od 03.04.2022 do 30.09.2022, čo predstavovalo spolu 180 dní. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy za trestné konanie za dva skutky vo výške 10.000,- € by predstavovala sumu okolo 55,- € denne, táto suma sa súdu vzhľadom na životné obmedzenia, ktorým bol žalobca vystavený, javí ako neprimerane vysoká aj z tých dôvodov, ktoré súd uvádzal v prípade, kde rozoberal zásah tohto trestného konania do spoločenského, pracovného, zdravotného, osobného života žalobcu. Zároveň súd porovnával rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky v obdobných prípadoch a dospel k zisteniu, že náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch sa pohybuje cca od 11,- € až do 20,- € v prípade nezákonne vedeného trestného stíhania, ktoré buď sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom alebo došlo k zastaveniu trestného stíhania. Keďže súd teda vzhľadom na vyššie uvedené dospel k presvedčeniu, že primeraným odškodnením pre žalobcu v súvislosti s takto vedeným trestným stíhaním a rozhodovaním o väzbe je zhruba odškodnenie v sume 11,- € za deň, čiže pri 181 dňoch vedeného trestného stíhania to predstavuje sumu cca 2.000,- €, čiže len v takejto sume súd žalobcovi priznal odškodnenie majetkovej ujmy v peniazoch ale len za nezákonné rozhodnutie, nie za nezákonnú väzbu. Tam konštatoval, že nie je dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobca uplatnil vo výške 4.500,- €.

49. Súd poukazuje aj na iné rozhodnutia súdov SR, ktoré boli v súvislosti s náhradou nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v dôsledku oslobodenia spod obžaloby vyhlásené. Rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/433/2015, kde bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 6000,- eur a žaloba znela na 29 000,- eur, ďalej rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/133/2014, kde bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy odvodzovaná od oslobodenia spod obžaloby vo výške 5022,75 eur, trestné stíhanie ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby, trvalo 5 rokov, rozhodnutie NS SR č. k. 3Cdo 11/2012, kde bola priznaná nemajetková ujma za vedenie trestného stíhania v dĺžke takmer tri roky vo výške 2000 eur, rozhodnutie KS v Banskej Bystrici č. k. 16Co/63/2016, kde bola priznaná nemajetková ujma vo výške 4800 eur a žaloba znela na 100.000 eur a trestné stíhanie, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby, trvalo 6 rokov.

50. Súd priznal žalobcovi za nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia nárok na náhradu škody pozostávajúcej z trov obhajoby vo výške 2.847,20 €. Súd nepriznal nárok, ktorý vznikol žalobcovi v súvislosti s jeho väzobným stíhaním, ktorý si uplatnil ako cestovné výdavky vo výške 12,- €, náhradu za stratu na zárobku v sume 1.907,24 € počas trvania väzby, nakoľko súd vyššie už konštatoval, že jeho nárok na náhradu škody v súvislosti s väzbou žalobcovi nevznikol, nakoľko táto bola zavinená zo strany žalobcu. Súd priznal žalobcovi v súlade s ustanovením § 517 ods. 1 OZ a § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne z priznanej sumy 2.847,20 € od 20.05.2023 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti súd nárok na náhradu škody zamietol. Zároveň súd priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie vo výške 2.000,- €, vo zvyšku nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

51. Žalobca si uplatnil podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako príslušenstvo pohľadávky náklady za spísanie a zaslanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa

31.01.2023 v sume 439,27 €, ktorá bola vypočítaná v súlade s ustanovením § 10 ods. 1 v spojení s ustanovením § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za 1 úkon právnej služby, 1 úkon po 353,54 € + režijný paušál 12,52 € + 20 % DPH 73,21 € z uplatneného nároku. Právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené vzniká poškodenému právo na náhradu škody nezákonným rozhodnutím mu spôsobenú. Vzniká mu právo na plnenie (pohľadávka). Zodpovednosť štátu za nezákonný alebo nesprávny postup výkonu štátnej moci, ktorý má za následok škodu je občianskoprávny vzťah. Zákon č. 514/2003 Z. z. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, pritom pokiaľ tento špeciálny zákon neobsahuje sám vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom (§ 25 zák. č. 514/2003 Z.z.). Z tohto hľadiska pre posúdenie nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku náhrady škody prichádza do úvahy použitie ustanovenia § 121 ods. 3 OZ a poškodenému vzniká pohľadávka zrušením nezákonného rozhodnutia, náklady, ktoré mu vzniknú v súvislosti s jej uplatnením preto tvoria príslušenstvo tejto pohľadávky. Preto súd žalobcovi priznal v celom rozsahu príslušenstvo pohľadávky vo výške 439,27 eur
52. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd postupoval podľa § 267 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, kedy vychádzal z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu vo veci. Žalobcov pôvodne uplatnený nárok bol vo výške 19.705,71 € (náhrada škody v sume 4766,44 €, náhrada nemajetkovej ujmy v sume 14.500,- € a príslušenstvo pohľadávky vo výške 439,27 € (čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %). Úspech žalobcu predstavuje priznaný nárok vo výške 5.286,27 € (náhrada škody vo výške 2.847,- €, náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2.000,- €, príslušenstvo pohľadávky vo výške 439,27 | (čo v percentuálnom vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 27 %). Úspech žalovaného predstavuje časť žalobného návrhu, ktorý súd zamietol, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 73 %. Čistý úspech žalovaného teda predstavuje 73 % - 27 %, čo je 46 %. Z tohto dôvodu súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 46 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.

V Martine dňa 12.03.2025

JUDr. Miriam Štillová
sudkyňa

image1.png